

Energikommissionens slutbetänkande:

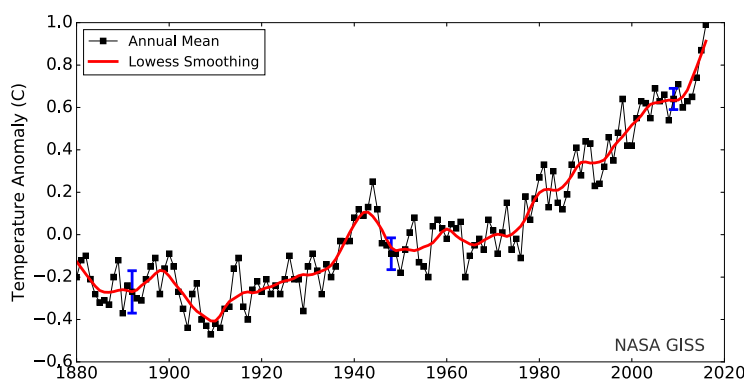
Inget förslag om att premiera effekt

Energikommissionen presenterade 10 januari sitt slutbetänkande, som kommer att remissbehandlas under de närmaste månaderna. Kommissionens rapport har rubriken "Kraftsamling för framtidens energi", och handlar nästan bara om kraft, elektricitet, och mycket lite om annan energi.

Betänkandet är inte särskilt omfattande. Det innehåller ett 40-tal förslag och bedömningar. Vissa av förslagen har redan gått ut på remiss innan slutbetänkandet kommit ut. Det gäller t ex förslaget om att ta bort effektskatten på kärnkraft och sänka fastighetskatten på vattenkraft.

Ur Svebios synvinkel är det mest anmärkningsvärda att slutbetänkandet inte innehåller några förslag om hur man kan gynna garanterad effekt i elsystemet, trots att denna fråga lyftes fram med flera formuleringar i ramöverenskommelsen mellan fem av kommissionens partier i juni förra året: Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna. Liberalernas, Sverigedemokraternas och Vänsterpartiets representanter i utredningen har lämnat in reservationer. FORTS. s.2 →

Kraftig global temperaturökning 2016

De amerikanska myndigheterna NASA och NOAA presenterade 18 januari globala medeltemperaturer för 2016. Kurvan visar en sammanvägning av temperaturökningen över land och över hav uttryckt i förändring i °C. Nollinjen står för medeltemperatur under 1900-talet. Målet enligt Parisavtalet 2015 är att hålla temperaturökningen under 2 °C, och att sträva efter att inte öka mer än 1,5 °C i förhållande till förindustriell tid. Se sid 5. Källa: <https://data.giss.nasa.gov/gistemp/graphs/>

EU:s vinterpaket – uppföljning

EU:s Vinterpaket, som presenterades 30 november och som vi berättade om i Bioenerginytt 11/2016., börjar nu behandlas i olika instanser. Den svenska regeringen genomför remissmöten och begär in synpunkter från svenska aktörer. SID 3.

Amerikanska regeringsskiftet

Det amerikanska presidentskiftet kommer att få stor betydelse för den globala klimatpolitiken, liksom för USA:s energipolitik. Vi sammanfattar här en del av det som hittills är känt. SID 3.

Innehållsförteckning

Energikommissionens slutbetänkande: Inget förslag om att premiera effekt	1	Stabilt oljepris kring 55 dollar/fat	6
EU:s vinterpaket – uppföljning	3	Pressmeddelanden	7
Amerikanska regeringsskiftet	3	Fjärde rekordmånaden i rad för HVO-biodiesel	7
Regeringen annullerar utsläppsrätter	4	Energikommissionen misslyckas med att hantera effektfrågan	7
NOAA och NASA 18 januari	5	Årshögsta för HVO biodiesel i oktober	7
Energidelegation till Indonesien	5	Remissvar: Solelstrategi från Energimyndigheten	8
Marknaderna	6	Bioenergi i pressen	9
Prisras på elcertifikatmarknaden	6		

BIOENERGINYTT utkommer med 11 nummer per år

Ansvarig utgivare: Gustav Melin

Redaktör: Kjell Andersson

Redaktion och prenumerationer: SVEBIO, Holländargatan 17, 111 60 Stockholm

Tel 08-441 70 80, info@svebio.se, www.svebio.se

Manusstopp för detta nummer: 2017-01-27

Slutbetänkandets förslag

Vi gjorde en detaljerad genomgång av ramöverenskommelsen i Bioenergi nr 6/2016, men ger ändå en sammanfattning av de viktigaste punkterna (förslag och bedömningar i betänkandets kapitel 7):

- Målet 100 procent förnybar elproduktion 2040, men samtidigt inget stoppdatum för kärnkraft eller stängning av kärnkraft med politiska beslut (kompromissen är ologisk om man inte betraktar kärnkraft som förnybar!).

- Sverige ska 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till BNP. Punkten grundas på en separat överenskommelse mellan de fem partierna, som gjordes i början av december. Det finns inga beräkningar om lönsamhet och inte heller några upplysningar om hur effektiviseringen ska ske, utan man vill ge ett uppdrag till Energimyndigheten att "tillsammans med branscher formulera sektorsstrategier för energieffektivisering".

- Man ansluter sig också till Miljömålsberedningens mål om att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser 2045, för att därefter nå negativa utsläpp.

- Elcertifikatsystemet ska förlängas och utökas med 18 TWh nya elcertifikat till 2030.

- Anslutningsavgifterna till stamnätet för havsbaserad vindkraft slopas. Formerna för detta utreds.

Det finns inget förslag om förändring av elcertifikatsystemet, men det finns en bedömning som ser ut så här:

"Genom ett effektivt utnyttjande av vattenkraft och biokraft kan effektuttaget ökas. En konkurrenskraftig fjärrvärmesektor och minskad elanvändning i uppvärmningen är förutsättningar för att klara den förnybara el- och värmeförsörjningen under kalla vinterdagar." Den här bedömningen är exakt samma ordalydelse som i ramöverenskommelsen, men den åtföljs inte av något konkret förslag.

En bedömning är också att Sverige har unika förutsättningar för förnybar elproduktion och att vi kan vara nettoexportör av el även på sikt.

- Effektskatten på kärnkraft avvecklas med start 2017.

- Principerna om förutsättningar för planering av nya kärnkraftsreaktorer kvarstår från de riktlinjer som angavs i Alliansens energiuppställning 2009, dvs att det inte finns några legala hinder för att planera nya reaktorer, men att det ska vara på samma platser som dagens reaktorer.

- Fastighetsskatten på vattenkraft ska sänkas till 0,5 procent och sänkningen ska genomföras stegvis under en fyraårsperiod med start 2017.

Det finns en lång rad bedömningar kring vattenkraft, men inga skarpa förslag utöver den sänkta fastighetsskatten. Den småskaliga vattenkraftens problem berörs inte utöver att man skriver att "Sverige ska ha moderna miljökrav på svensk vattenkraft, men där prövningssystemet utformas på ett sätt som inte blir onödigt administrativt och ekonomiskt betungande för den enskilde i förhållande till den eftersträvade miljönyttan."

Den finns en särskild förslagspunkt under rubriken "småskalig produktion" som har den här lydelsen:

"Det ska utredas hur förenklingar och anpassningar kan ske av befintliga regelverk och skattelagstiftning för att underlätta för nya produkter och tjänster inom energieffektivisering, lagring och småskalig försäljning av el till olika ändamål samt elektrifieringen av transportsektorn."

- Återinföra ett eleffektiviseringsprogram typ PFE i den elintensiva industrin. Det som tidigare fanns ansågs strida mot EU:s statsstödsregler, men man vill göra ett nytt försök att hitta en godkänd finansiering.

- Man vill ha en utredning om "tjänsteutveckling vad gäller aktiva kunder och effektivisering" och nämner vita certifikat som styrmedel.

Man gör en rad bedömningar om önskvärdheten av att öka överföringskapaciteten för el

Inom Sverige och mot grannländerna.

Man gör en rad bedömningar om elmarknadens utveckling, men lämnar inga förslag om förändringar, utan anser att den nuvarande marknadsmodellen fungerar. Man vill öka efterfrågefleksibiliteten och kundernas deltagande på elmarknaden.

- Den slopade kärnkraftskatten och den sänkta fastighetsskatten på vattenkraft ska betalas genom höjd energiskatt på el. Den elintensiva industrin ska undantas.

- Det ska tillsättas en genomförandegrupp bestående av de fem partier som står bakom uppgörelsen, på samma sätt som det funnits en genomförandegrupp för den blocköverskridande pensionsöverenskommelsen.

Svebio kommentar:

Det är anmärkningsvärt att Energikommisionen inte på något sätt följt upp de formuleringar som finns i ramöverenskommelsen om effektfrågan, vare sig med någon förslagspunkt eller med någon gemensam bedömning. Så här skrev man i ramöverenskommelsen:

"En stor utmaning är att förändra energipolitiken från att nästan enbart fokusera på levererad mängd energi (TWh) till att även se till att det finns tillräckligt med effekt (MW). Ett viktigt steg bör vara att se över regelverk på energiområdet och modifiera dem så att de är anpassade till effektutmaningen." Ingen uppföljning i betänkandet.

"Effektfrågan är viktigt att beakta när det gäller utbyggnad av förnybar elproduktion. Hänsyn bör tas till behoven under hela året och situationer med låga elpriser. Denna fråga får berörda myndigheter i uppdrag att analysera." Ingen uppföljning i betänkandet.

"En effektivisering, framförallt vad gäller effekt, är särskilt viktig för att möta framtida utmaningar för det svenska elsystemet". Ingen uppföljning i betänkandet.

Man skriver i överenskommelsen också om att analysera effektsituationen, och om behovet av att göra tekniska förändringar av elcertifikatsystemet. Energimyndigheten har lämnat en rapport om hur målet med 18 TWh ökning av elcertifikatsystemet 2020 – 2030 ska genomföras. Den har varit ute på remiss, och Svebio lämnade ett remissvar 27 november (se Bioenerginytt 12/2016). Det kommer under de närmaste veckorna att ske fortsatta politiska överläggningar om förslaget. Det är då viktigt att partierna bakom energiöverenskommelsen följer upp sina tankar om effekt så att vi får ett tryggt och leveranssäkert förnybart elsystem. För biokraftföretagen är detta en mycket viktig fråga. Priskollapsen på elcertifikatmarknaden visar att det nuvarande systemet inte ger en tillräcklig trygghet för investerare. ♥

EU:s vinterpaket – uppföljning

EU:s Vinterpaket, som presenterades 30 november och som vi berättade om i Bioenerginytt 11/2016, börjar nu behandlas i olika instanser.

Den svenska regeringen genomför remissmöten och begär in synpunkter från svenska aktörer. EU-parlamentet håller på att utse rapportörer och skuggrapportörer från de olika partigrupperna.

De viktigaste förslagen i paketet gäller:

- Ett kraftigt omarbetat Förnybartdirektiv (RED II) som ska gälla perioden 2020 – 2030, som också innehåller hållbarhetskriterier för fasta biobränslen.
- Ett omarbetat Energieffektiviseringsdirektiv, och ett omarbetat direktiv för energianvändning i byggnader.
- Marknadsdesign för gemensam elmarknad och gasmarknad.
- Ett styrsystem för att garantera att de mål som sätts upp för förnybar energi, energieffektivisering och växthusgasreduktion ut-

anför ETS (utsläppshandeln) uppfylls. Förslaget innebär att medlemsländerna utformar nationell energi- och klimatplaner, förankrade hos EU-kommissionen och sedan följs upp vartannat år.

Sedan tidigare finns förslag om ETS, om kol i mark och skog (LULUCF), och om fördelning av mål för växthusgasreduktion utanför ETS.

Under våren 2017 är Malta ordförandeland i EU och i höst är det Estland som leder unionen som ordförandeland. Meningen är att vinterpaketets frågor ska börja behandlas under våren, men sannolikt blir det först under det estniska ordförandeskapet som man kommer in i tunga förhandlingar. Regelverket gäller från 2021, men måste vara på plats under 2018 för att man ska hinna implementera det i nationell lagstiftning.

Vi återkommer med synpunkter på de olika delarna från Svebio. ♥

Amerikanska regeringsskiftet

Det amerikanska presidentskiftet kommer att få stor betydelse för den globala klimatpolitiken, liksom för USA:s energipolitik. Vi sammanfattar här en del av det som hittills är känt.

Vad vi ser är en radikal kursändring i politiken. Ett av få områden där politiken kan bli oförändrad gäller biodrivmedel.

Snabb kursändring

Redan någon timme efter att Donald Trump avlagt eden som ny president bygges texterna ut på Vita Husets hemsida. Som första punkt bland "politiska frågor" (issues) finns rubriken "An America First Energy Plan". Energiepolitiken är alltså en central del av Trumps politik i prioritera USA:s egna intressen. Borta är alla formuleringar om klimat, förnybar energi och energieffektivisering. I slutet av texten finns ett par meningar om att politiken ska gå hand i hand med att skydda luft och vatten, liksom naturliga habitat. Men klimataspekten nämns inte. Så här kan budskapet sammanfattas:

Energi är en grundläggande del amerikanskt liv. Trump-administrationens mål är att sänka kostnaden för hårt arbetande amerikaner, maximera användningen av amerikanska resurser och minska beroendet av importerad olja. Man vill avveckla regleringar som hindrar produktionen, som klimatplanen och viss vattenlagstiftning. USA har mycket stora energireserver som ska utnyttjas, skiffergas, olja och naturgas, inte minst på federal mark. Genom att minska restriktionerna ska miljontals nya jobb skapas och amerikanska arbetare ska tjäna 30 miljarder dollar extra under de närmaste sju åren. Kolindustrin ska återupplivas efter att ha skadats under lång tid.

Målet är alltså att utvinna mer av de inhemska fossila energiresurserna och därmed sänka energipriserna för konsumenterna, skapa jobb och kunna finansiera stora investeringar i infrastruktur – vägar och broar.

Som en första konkret åtgärd försöker man nu få igång det oljeledningsprojekt Keystone XL, med Dakota Access Pipeline, som ska förstärka kapaciteten för oljetransporter mellan Alberta i Kanada och Mexikanska golfen. Projektet stoppades av Obama i höstas.

Makthavare med fossil koppling

Donald Trumps kabinett består av 13 män och 3 kvinnor. På ledande positioner finns ytterligare 12 personer. Av de totalt 28 centrala makthavarna är 24 män och 4 kvinnor. Bland männen dominerar äldre, vita män, många med militär bakgrund eller från höga positioner i näringslivet. Flera är miljardärer och stora bidragsgivare till det republikanska partiet. Endast en är afroamerikan, och en har asiatiskt påbrå. Ingen är latino, den idag största minoriteten.

På de positioner som styr energi- och klimatpolitiken har de flesta en stark koppling till fossilindustrin:

- Utrikesminister Rex Tillerson, 64, har varit VD för ExxonMobil 2006 – 2016, och arbetat i detta världens största oljebolag under hela sitt yrkesverksamma liv. Han är från Texas. Han har gjort sig mest känd för sin nära vänskap med Vladimir Putin, och ExxonMobil är verksamt dels i Kamtjatka, dels i ryska Arktis. ExxonMobil stöttade länge grupper som ifrågasatte klimatarmen och har stämts i domstol för vilseförande information om klimatfrågan, bland annat från Rockefeller, den familj som grundade bolaget.

- Energiminister Rick Perry, 66, har varit guvernör i Texas 2000 – 2015. Han har två gånger försökt bli presidentkandidat, och är ryktbar för sin misslyckade medverkan i en debatt under primärvalskampanjen 2011, där han krävde att tre departement borde läggas ner, men inte kunde erinra sig namnet på ett av dem – energidepartementet, som han nu blir chef för. Perry har fått mycket ekonomiskt stöd från oljeindustrin.

- Chef för miljömyndigheten EPA Scott Pruitt, 48, har varit justitieminister (Attorney General) i Oklahoma, den delstat som vid sidan av Texas har mest oljeindustri. Han är känd som klimatskeptiker och har ägnat de senaste åren åt att bekämpa president Obamas och EPA:s plan för att minska utsläppen från kolkraft genom stämningar i domstol.

- Inrikesminister Ryan Zinke, 55, tidigare militär och kongressledamot från Montana, som gärna vill öppna mer federala områden för utvinning av olja och gas.

- Vid sin sida som rådgivare i energi- och klimatfrågor har Donald Trump dessutom Myron Ebell, 64, som har varit klimatdirektör på Competitive Enterprise Institute, en tankesmedja som

FORTS →

främst ägnat sig åt att ifrågasätta klimatlarm och budskapen från IPCC.

Det finns fler i regeringen som inte tror på klimatförändringarna och den mänskliga påverkan, exempelvis bostadsministern Ben Carson, 66.

Jordbruksminister får positivt bemötande av bioenergibranschen

Den nye jordbruksministern Sonny Perdue, 70, tidigare senator och guvernör i Georgia, har bland annat fått tidningsrubriker då han ordnat bönemöte framför statens Capitolium i Atlanta för att be om regn under förra årets torka. Men han får positiva omdömen från bioenergibranschen som pekar på att han gjort en hel del för bioenergin. Det finns idag 152 MW installerad kapacitet för biokraftproduktion i Georgia. Under Perdues ledning har en anläggning på 17 MW invigts, och två nya större kraftverk är på gång, en på 50 MW i LaGrange och en på 55 MW i Barnesville.

Etanol- och biodieselproducenterna välkomnar också Sonny Perdue. De är vana att jordbruksministern fungerar som deras talesman i regeringen. Den avgående jordbruksministern Tom Vilsack satt på sin post under hela Barack Obamas regeringstid 2009 – 2017 och var dessförinnan guvernör i Iowa, centrum för etanolindustrin. Den viktigaste frågan för biodrivmedelsproducenterna är det kvotsystem som finns för biodrivmedel (RFS, Renewable Fuels Standard). Trump uttalade sig under valkampanjen för en fortsättning på RFS, men oljeindustrin har ofta lobbat emot en utvidgning av programmet och emot ökad inblandning av etanol i bensin. Här kan man säkert vänta sig en intern dragkamp i administrationen. EPA-chefen Pruitt fick frågor om RFS under utfrågningen i Senaten och svarade att han kommer att fullfölja kongressens intentioner med programmet. Tidigare har han kritiserat politiken för att stimulera förnybara drivmedel och kallat den "icke fungerande" och "överflödigt". Nu ska han administrera det stöd som han tidigare inte trott på.

Osäkerhet om Parisavtalet

När detta skrivs vet vi ingenting om hur Trump-regeringen kommer att hantera Parisavtalet. Signalerna under valrörelsen har varit motstridiga, men Donald Trump har sagt att USA ska dra sig ur. Det är mer osäkert var Rex Tillerson står. Han sa i utfrågningen i Senaten att han tror att det finns ett klimatproblem där

människan medverkar, medan Scott Pruitt uttalade sig med formuleringen att "det behövs mer debatt i frågan". Donald Trump har vad vi kunnat notera inte uttalat sig i klimatfrågan efter valet. Famöst är hans tidigare uttalande att "global uppvärmning är ett luredrejeri (hoax) som kineserna hittat på för att kunna konkurrera ut amerikansk tillverkningsindustri".

Oroande tecken finns. Vita Huset har lagt munkavle på en rad myndigheter och sett till att man tagit bort information om klimatfrågan på miljömyndighetens hemsida. Det ryktas också om att man tänker dra in stödet till FN:s klimatkonvention UNFCCC, med högkvarter i Bonn. Liknande beslut kan komma om den gröna klimatfonden, som är kopplad till Parisavtalet. Där hann Barack Obama skicka iväg 500 miljoner dollar i finansiering, som ett av sina sista miljöbeslut som president.

Svebio kommentar:

Om USA drar sig ur det globala klimatsamarbetet händer två saker: Dels öppnar det väger för Kina som ledande global aktör i klimatpolitiken. Dels riskerar det att bli ett alibi för andra länder som gått in i avtalet med liten entusiasm och gärna väntar med att vidta konkreta åtgärder för att minska sina utsläpp. "Varför ska vi ta på oss kostnader och uppoffringar om USA struntar i det globala klimatet", kan många länder resonera. Från europeiskt håll har redan kommit idéer om att införa klimattull på amerikanska produkter. Om industrin i EU tar på sig en utsläppskostnad via utsläppshandel och koldioxidskatter skapas en orättvis konkurrenssituation gentemot amerikansk industri som får fördel av att regeringen i Washington stimulerar den egna olje- och gasutvinningen.

På längre sikt binder USA ris åt egen rygg. Framtiden ligger i ny effektiv teknik som tar vara på förnybar energi. Att ensidigt satsa på fossilindustrin ger fördelar på kort sikt. Men man får samtidigt inläsningseffekter som försvårar den omställning som måste ske också i USA.

Många av USA:s delstater kommer att fortsätta bedriva en politik som gynnar förnybar energi och effektivisering och införa styrmedel som utsläppshandel och kanske också koldioxidskatter. Bioenergin kan klara situationen bättre än andra, inte minst därför att lantbruket har goda relationer med republikanska politiker. ♥

Regeringen annullerar utsläppsrätter

Regeringen har fattat ett första beslut om annullering av utsläppsrätter i enlighet med de riktlinjer som antogs i budgeten. Så här skriver regeringen på sin hemsida:

"Regeringen har i budgetpropositionen för 2017 beslutat att annullera ca 22,5 miljoner ton utsläppsutrymme som en klimatåtgärd. Mängden motsvarar cirka 41 procent av Sveriges årliga utsläpp. Idag fattade regeringen det första av flera planerade beslut om annullering.

Regeringen har hittills under mandatperioden tagit beslut om annullering av utsläppsenheter motsvarande ett utsläppsutrymme på ca 94,6 miljoner ton koldioxidekvivalenter utanför EUs utsläppshandelssystem (EU ETS). Det gäller både internationella utsläppsenheter under Kyotoprotokollet och utsläppsenheter under EU:s ansvarsfördelningsbeslut. Det motsvarar 173 procent av

Sveriges årliga utsläpp (som under 2014 var ca 54,4 miljoner ton.)

Om ett EU-land har minskat utsläppen mer än vad dess åtagande enligt EU:s ansvarsfördelningsbeslut för den icke-handlande sektorn kräver, så uppstår ett överskott som medlemslandet kan spara, sälja eller annullera.

– Överskott tack vare svenska utsläppsminskningar ska inte kunna släppas ut någon annanstans eller någon annan gång. Vi har ett ansvar att hålla kursen i klimatpolitiken, säger Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat

Idag fattade regeringen det första beslutet om annullering under EU:s ansvarsfördelningsbeslut. Regeringen ger samtidigt Energimyndigheten i uppdrag att säkerställa att Sverige uppfyller sitt åtagande för utsläppsminskningar och att överskottet tas bort." ♥

NOAA och NASA 18 januari

NASA och NOAA kallade 18 januari till sin årliga presskonferens om klimatutvecklingen.

Den här gången är budskapet tydligare och mer alarmerande än på länge. Och rapporten står inte isolerad. Vi har under den senaste tiden fått rapporter om rekordtemperaturer i Arktis, krympande havsis kring Nordpolen, stora glaciärförluster i Antarktis och koldioxidhalt klart över 400 ppm i atmosfären.

NASA är den amerikanska rymdstyrelsen, som följer klimatutvecklingen via sin enhet GISS (Goddard Institute for Space Studies) i New York. NOAA betyder National Oceanic and Atmospheric Administration och kan närmast liknas vid svenska SMHI. De båda instituten är världsledande när det gäller att följa klimatförändringarna, och de har under de senaste åren varit ut-satta för en kritisk kampanj från republikanska politiker som hotar att dra ner deras anslag för klimatbevakning och ifrågasätter deras slutsatser.

Vad var då budskapet vid den gemensamma presskonferensen 18 januari?

- 2016 var det varmaste året hittills. Det näst varmaste var 2015, och de tre senaste åren var de tre varmaste som uppmätts under den tid man har någorlunda säkra data från, dvs efter 1880. En

forskare vid Pennsylvania State University, Michael E. Mann, har räknat ut att sannolikheten är en på miljonen att detta skulle inträffa om det bara handlade om naturlig variation utan mänsklig påverkan.

- Av de 17 varmaste åren sedan 1880 har 16 inträffat efter 2000.
- De höga värdena för de senaste två åren påverkas av el Nino, det väderfenomen som höjer havstemperaturen i tropikerna, främst i östra Stilla Havet, och har stor påverkan på det globala klimatet. När el Nino klingar av kan vi räkna med ett par år med något lägre temperaturökning. Men den långsiktiga trenden är otvetydig.

Temperaturökningen ligger nu kring 1°C jämfört med medelvärdet under 1900-talet, men cirka 1,5°C över värdena i början av 1900-talet. Ökningen är större över land än över hav. Vi närmar oss snabbt de 1,5°C temperaturökning jämfört med förindustriell tid som vi ska sträva efter att klara enligt Parisavtalet. Sedan är det inte långt innan vi överskrider 2-gradersmålet.

Klimatmyndigheterna kan idag luta sig mot ett mycket omfattande underlagsmaterial med tusentals mätstationer jorden runt, satellitdata och kraftfulla datorkapacitet. Bara några dagar efter årsskiftet har man därför en klar bild av utvecklingen året innan. ♥

Energidelegation till Indonesien

Energimyndigheten, Business Sweden och Sveriges ambassad i Jakarta erbjuder möjlighet att delta i en delegation ledd av samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan och Energimyndighetens generaldirektör Erik Brandsma.

Besöket sker 14 – 17 februari och inbjudan finns på [Energimyndighetens hemsida](#) (pressmeddelande daterat 23 januari). ”Delegationen är inriktad på energisektorn i Indonesien och erbjuder en unik möjlighet att visa upp svenska lösningar för indonesiska beslutsfattare”, skriver man. Kostnaden är 30 000 kr per företag (15 000 kr för företag med mindre än 100 miljoner i omsättning och mindre än 50 anställda). Resekostnader tillkommer. Så här skriver Energimyndigheten om samarbetet med Indonesien på sin hemsida:

”Sedan december 2013 har Energimyndigheten ett samarbete med den indonesiska statliga organisationen National Energy

Council. Samarbetet heter Indonesian-Swedish Initiativ for Sustainable Energy Solutions, INSISTS, och involverar aktörer från näringslivet, städer och universitet. INSISTS är ett initiativ för att:

- Byta kunskap och erfarenheter inom policy, styrmedel och strategisk energiplanering.
- Genom forskning och innovation samt pilotprojekt, dra lärdomar om marknaden och vilka styrmedel som behöver utvecklas.
- Testa och utveckla svenska miljötekniklösningar för den indonesiska marknaden, vilket möjliggör indonesiska investeringar i svenska lösningar.

Energimyndigheten har beviljat finansiering till ett fyraårigt forskningsprogram Deployment of Bioenergy in Indonesia. Huvudansvarig för programmet från svensk sida är KTH. Stockholm Environment Institute (SEI) är också med som aktör.” ♥

MISSA INTE!

PELLETS 2017

31 januari - 1 februari 2017, Kalmar

NORDIC BALTIC BIOENERGY CONFERENCE

29-31 mars 2017, Helsingfors, Finland

ADVANCED BIOFUELS CONFERENCE

17-19 maj 2017, Göteborg

SVEBIOS VÅRMÖTE med ÅRSMÖTE

5 april 2017, Stockholm

Läs mer på www.svebio.se

Prisras på elcertifikatmarknaden

Priserna på elcertifikat har kollapsat under de senaste dagarna. Producenterna av förnybar el inom elcertifikatsystemet har visserligen under en följd av år fått gradvis lägre priser, men det som nu inträffat är exceptionellt. Under vecka 3 sjönk priset ner under 10 öre/kWh, från ett tidigare "normalpris" kring 15 öre, och i början av vecka 4 sjönk priset ner till strax över 6 öre/kWh. Marknadspri-set på el låg samtidigt kring 28 öre/kWh. Det mycket låga priset på certifikaten anses ha flera orsaker. Dels den milda och blåsiga vintern, dels mycket lågt förtroende för marknadens fortsatta utveckling. Energimyndighetens förslag i Kontrollstation 2017 om en "baktung kvotkurva" för de tillkommande 18 TWh inom systemet under 2020-talet bekräftar att det finns ett stort och varaktigt överskott på el. Kurvan innebär också att det blir svag efterfrågan

på certifikat. Om man å andra sidan skulle ha en framtung kvotkurva, som många efterlyser, skulle man istället få ett ännu större elöverskott med kraftigt sjunkande marknadspriser på el.

Läget på elmarknaden är i övrigt lugnt. Den milda vintern i södra Sverige håller tillbaka efterfrågan, och gör att underskottet i vattenmagasinen inte ger någon prishöjning. Dessutom har det varit något bättre tillrinning i magasinen under senhösten, och fyllnadsgraden i magasinen håller på att normaliseras. Sverige har under de senaste veckorna haft exportöverskott i alla riktningar utom mot Norge. Ett par kalla dagar i mitten av januari gav tillfälliga prisspikar, men priset har annars legat på endast kring 25 – 28 öre/kWh, ett mycket lågt pris för att vara mitt i vintern. ♥

Stabilt oljepris kring 55 dollar/fat

Sedan Opec 30 november fattade beslut om produktionsbegränsning har oljepriset stabiliserats på 55-dollarsnivån, med relativt små fluktuationer. För den svenska marknaden har prisuppgången från i höstas förstärkts genom att kronan försvagats mot dollarn. Vad som händer med valutakurserna framöver är naturligtvis osäkert, med tanke på regimskiftet i USA, Brexit och viktiga val i Europa. Slutsatsen av utvecklingen på oljemarknaden är att Opec lyckats genomföra sin prisstabilisering och man bör därför kunna räkna med oljepriser på den här nivån eller högre under de närmaste månaderna.

Utvecklingen på drivmedelsmarknaden följer tidigare trender. HVO går mycket starkt, vilket framgår både av SPBI:s och Svebios

statistik (Se Pressmeddelanden sid 7). Rapsdieseln ligger stilla eller ökar marginellt, medan försäljningen av E85 sjunker ytterligare.

Kolpriserna har under andra halvan av 2016 ökat kraftigt, och ligger nu 80 procent högre än för ett år sedan, på en nivå kring 90 dollar/ton, och kolpriserna har nu lyfts upp till en "normalnivå" jämfört med de mycket låga priser som tidigare rådde. Skälet för prisuppgången anses framför allt vara att Kina avvecklat överkapacitet i form av äldre, olönsamma och smutsiga gruvor, och därför ökat importandelen.

Också gaspriserna i Europa har ökat under andra halvan av 2016. ♥

PELLETS 2017

Foto: Markus Finken

Välkommen på
renässansmiddag
på Kalmar Slott!

Konferens, utställning och studiebesök
31 januari - 1 februari 2017, Kalmar Slott
Program och anmälan på **www.svebio.se**

ANMÄL DIG
PÅ PLATS
I KALMAR!

Arrangeras av:

SVEBIO

Medarrangör:

PelletsForbundet

Pressmeddelande 2017-01-18

Fjärde rekordmånaden i rad för HVO-biodiesel

November 2016 blev fjärde rekordmånaden i rad för HVO-biodiesel. Försäljningen ökade för HVO både som inblandning i fossil diesel och såld som ren 100-procentig (HVO100) biodiesel. Aldrig tidigare har det sålts så mycket HVO under en enskild månad i Sverige. Jämfört med föregående månad är ökningen 15 procent för HVO100. För första gången sålts det nu mer HVO100 än all rapsdiesel tillsammans.

Etanol som E85 och ED95 uppvisar en stark nedgång jämfört med föregående månad med minus 26 procent där troligen E85 står för större delen av tillbakagången. De andra biodrivmedlen FAME (rapsdiesel) och biogas visar inga signifikanta skillnader. Det visar Svebios analys av SCB:s statistik över drivmedelsanvänd-

ningen för fordonsdrift för november.

Trenden under 2016 är att HVO blir ett alltmer dominerande biodrivmedel och att höginblandad etanol är på fortsatt låga historiska nivåer.

– Det är tydligt att skattebefrielsen kraftigt gynnar HVO medan skatt på både rapsdiesel och etanol orsakar fortsatta problem. Vi är glada för utvecklingen inom HVO men samtidigt är det angeläget att så snart som möjligt komma till en situation där alla biodrivmedel beskattas lika. Att biodrivmedel från grödor missgynnas leder till onödigt hög användning av fossil bensin och diesel och utsläpp av fossil koldioxid, säger Gustav Melin. ♥

Pressmeddelande 2017-01-09

Energikommisionen misslyckas med att hantera effektfrågan

– När Energikommisionen nu lägger sitt slutbetänkande har man tyvärr inte hanterat effektfrågan, utan föreslår att den nuvarande marknadsmodellen ”energy only” fortsätter. Man föreslår inte heller några justeringar av elcertifikatsystemet för att säkerställa att det också investeras i styrbar elproduktion som kan leverera när el efterfrågas - garanterad effekt. Det kommer att ge oss en onödigt instabil och dyr förnybar elförsörjning, där vi inte kan ta vara på den stora potential som finns för utbyggd biokraft. Det säger Gustav Melin, vd i Svebio, Svenska Bioenergiföreningen, i en kommentar till Energikommisionens slutbetänkande, som presenterats idag.

– Det är bra att vi får ett 100 procent förnybart elsystem. Men för att det ska bli hållbart och stabilt behövs det både vatten-, sol-, vind- och biokraft. Vi behöver ett elsystem som både ger effekt och produktion, som producerar både när det är gott om vind och vatten och när det är dåligt med vatten i dammarna, när det blåser dåligt och solen inte skiner. Biokraften har en värdefull roll i systemet både som baskraft och reglerkraft.

– Följden av den här politiken är att vi får mycket förnybar elproduktion där en stor andel är producerad när det inte finns någon efterfrågan eller behov av elen. Vi kommer att få kraftigt svängande elpriser, onödigt höga nätkostnader och vi kommer att utnyttja befintliga kraftvärmeverk dåligt.

Vår bedömning är att det kommer att ske få investeringar i kraftvärme de kommande åren. Fjärrvärmebolagen kan tvärtom komma att köpa elpannor för att värma med el och bygga värmeverk istället för kraftvärme. Inom några år kommer staten att få komplettera med ett nytt stödsystem för effekt.

– Energikommisionens brist på förslag i effektfrågan är förvånande med tanke på de formuleringar som finns i ramöverenskommelsen mellan fem partier från juni 2016, där man på flera ställen påpekar vikten av att hantera effektfrågan i samband med utbyggnaden av förnybar elproduktion. ♥

Pressmeddelande 2016-12-19

Årshögsta för HVO biodiesel i oktober

Försäljningen av HVO-biodiesel ökade fortsatt i oktober till rekordnoteringar, både som inblandning i fossil diesel och såld som ren 100-procentig biodiesel (HVO100). Aldrig tidigare har det sålts så mycket HVO under en enskild månad i Sverige. Jämfört med föregående månad var ökningen hela 37 procent för inblandad HVO och 4,9 procent för HVO100. De andra biodrivmedlen FAME (rapsdiesel), etanol och biogas visar inga signifikanta förändringar.

Statistiken visar att HVO är ett alltmer dominerande biodrivmedel. Den rena HVO-dieseln (HVO100) har nu nästan lika stor marknadsvolym som all FAME, rapsdiesel. Försäljningen av HVO100 är också större än all etanol- och biogasförsäljning mätt

i energi. Det visar Svebios analys av SCB:s statistik över drivmedelsanvändningen för fordonsdrift för oktober.

– Detta visar att skattebefrielsen är ett framgångsrikt styrmedel och att allt fler inom yrkestrafiken ser fördelarna att gå över till 100 procent förnybart bränsle, säger Svebios biodrivmedelsexpert Tomas Ekbohm i en kommentar.

– Det är samtidigt tydligt att den straffskatt som etanol och rapsdiesel belagts med orsakar fortsatta problem när marknaden svänger och när det saknas utrymme för kostnadsänkningar. Detta leder till fortsatt onödigt stor användning av fossila bränslen och onödiga utsläpp av fossil koldioxid, säger Tomas Ekbohm. ♥

Solelstrategi från Energimyndigheten

Svebio lämnade 16 januari ett remissyttrande över en strategi för solenergi som utarbetats av Energimyndigheten:

”Svebio har inte fått rubricerade rapporter på remiss, men önskar ändå framföra synpunkter på strategin och dess förslag. Många av Svebios medlemsföretag producerar förnybar el i form av biokraft eller är verksamma i försörjningskedjan för bränslen till biokraftproduktion, och är därför starkt berörda av hur Sveriges elförsörjning ordnas och vilka styrmedel som beslutas.

Svebio verkar för ett 100 procent förnybart energisystem. Enligt vår uppfattning bör styrmedlen för att nå ett sådant energisystem vara långsiktiga, stabila och generella, grundade på principen om att förorenaren ska betala för sin miljöpåverkan, men att en fri marknad i övrigt ska råda. Styrmedlen bör så långt möjligt vara teknikneutrala. Statligt stöd utöver de generella styrmedlen bör endast ges för forskning, innovation, teknikutveckling och tidig marknadsintroduktion.

Effekt viktigare utmaning än elproduktion

Svebio stödjer Energikommissionens målsättning om 100 procent förnybar elproduktion år 2040. Vi hävdar dock att den stora utmaningen för kraftsystemet handlar om ”effekt” snarare än om ”energi”, det vill säga, att se till att det finns tillräckligt med produktion de kritiska timmarna när kraftsystemet är ansträngt. Detta har också uppmärksammats i den överenskommelse om den framtida energipolitiken som slöts mellan fem av riksdagens partier i somras, där man skriver: ”En stor utmaning är att förändra energipolitiken från att nästan enbart fokusera på levererad mängd energi (TWh) till att även se till att det finns tillräckligt med effekt (MW). Ett viktigt steg bör vara att se över regelverk på energiområdet och modifiera dem så att de är anpassade till effektutmaningen”.

Man kan konstatera att produktion av solkraft i Sverige inte bidrar till att förbättra kraftbalansen under de kritiska timmarna. Anledningen är att solkraftens produktionsprofil snarare ligger i motfas med elanvändningen, som bland annat framgår av IVA:s rapport Framtidens elmarknad (figur 2 sidan 20) eller Energikommissionens betänkande sid 106. En alltför omfattande utbyggnad av solkraft i Sverige riskerar således att ge överskott av elproduktion sommartid och underskott vintertid. Styrbar och planerbar biokraft från kraftvärme kan däremot produceras när elen behövs som bäst.

Konkurrens på lika villkor

När det gäller målsättningen för förnybar elproduktion anser Svebio att man inte ska sätta specifika mål för enskilda produktionslag. För att ge en samhällsekonomiskt effektiv utveckling ska de olika teknikerna – solkraft, vindkraft, vattenkraft och biokraft – konkurrera på lika villkor mot en gemensam målbild. Om strategier ska formulera bör de snarare gälla hur ett 100 procent förnybart energisystem utformas på ett sådant sätt att alla förnybara energislag utnyttjas utifrån sina förutsättningar. Att utforma

strategier för maximering av enskilda energislag är inte en framkomlig väg.

Solenergi är en långsiktig och hållbar lösning för en stor del av världens energiförsörjning, men det betyder inte per automatik att det är den bästa lösningen för Sverige, som rent meteorologiskt inte har särskilt goda förutsättningar för solenergi, med en lång solfattig vinter. Detta är något som inte framgår av Energimyndighetens förslag till solelstrategi och som måste beaktas i de styrmedel och marknadsmekanismer som styr utvecklingen av energisystemet. Till exempel har el från biokraftvärme bättre klimatprestanda än solkraft, se figur 8 på sidan 32 i IVAs rapport Framtidens el – så påverkas klimat och miljö (figur 8 sidan 32).

Nivån på produktion av solel 2040

Energimyndighetens strategi gäller en målbild på 5 – 10 procent av Sveriges elanvändning 2040, motsvarande 7 – 14 TWh elproduktion. Med en genomsnittlig produktionstid på 1000 timmar motsvarar det en installerad effekt på 7 – 14 GigaWatt (7 000 – 14 000 MW). Nivån ligger i samma storleksordning som den nuvarande kärnkraften och nästan i nivå med vattenkraften. Under sommaren, när tillgången på sol är god, ligger elanvändningen ofta kring 10 - 15 GW med den högre förbrukningen dagtid. Det innebär att solel skulle klara hela elbehovet. Med en fortsatt utbyggnad av vindkraft, befintlig strömmande vattenkraft, avfallseldad kraftvärme och industriellt mottryck, uppkommer då ett mycket stort elöverskott, med nollpris eller negativa priser och mycket dåligt utnyttjande av befintliga produktionsresurser.

Samtidigt kan solel sommartid tillfredsställa skillnaden mellan natt- och dagförbrukning, men det handlar då om mindre än 5 GW.

Vi anser att man inte är rimligt att utforma en strategi med produktion av solel på denna nivå.

Otillräckligt att ange enbart teknisk potential

Den uppskattning som i Energimyndighetens rapport görs av potentialen för solel (kapitel 2.1) utgår enbart från teknisk potential. För solenergi kan den tekniska potentialen hamna på en mycket hög nivå eftersom solenergiflödet är mycket stort. Den tekniska potentialen är emellertid ointressant. Den avgörande potentialen är istället den ekonomiska potentialen, dvs hur mycket solel som kan produceras med hänsyn till total kostnad, marknadsutrymme och elbehov, och därmed en prisnivå som motiverar produktionen. Vi anser att Energimyndigheten måste få ett nytt uppdrag att klarlägga solelproduktionens ekonomiska potential. ♥

INTERNATIONELLT

Preems tallolja till Norge

Preems Evolution Diesel börjar säljas i Norge via ett nytt samarbete med drivmedelskedjan YX. Målet är att erbjuda ett drivmedel med cirka 20 procent förnybart innehåll. I Preems planer framåt ligger också att vid raffinaderiet i Göteborg investera i en anläggning för vätgasproduktion. Anläggningen ska stå färdig under 2018.

Ur artikel i svensk Åkeritidning 2017-01-04

Biogas: Finskt bolag i svensk storaffär

Gasum köper 100 procent av aktierna i Swedish Biogas International och blir därmed den största biogasproducenten i Norden.

I köpet ingår totalt fem biogasanläggningar som ligger i Jordberga, Katrineholm, Lidköping och Örebro samt i Västerås. I Västerås får bolaget en majoritetsandel av aktierna i anläggningen.

I och med köpet blir det ägarförändringar i dotterbolaget SBI Jordberga och Swedish Biogas International köper samtliga aktier av Skånska Biobränslebolaget, Eon och Nordic Sugar och äger därmed 100 procent.

Swedish Biogas International är en av de största producenterna av biogas i Sverige och producerar runt 300 gigawattimmar årligen.

Gasum producerar årligen i Finland runt 350 GWh biogas.

Ur artikel i ATL 2017-01-03

Storsatsning på biobränsle i finska Kemi

Ett kinesiskt företag har långtgående planer på att starta en biobränslefabrik i finska Kemi två mil från den svenska gränsen. Fabriken skulle sysselsätta upp till 700 personer – förmodligen en del även på den svenska sidan av gränsen.

Det kinesiska företaget heter Kaidi och har testat tillverkning av biobränsle i Kina. Planen är att tillverka biobränsle av skogsavfall, spillträd eller energiträd som inte duger till något annat.

– Vår målsättning är att fabriken börjar byggas redan i år, säger Carl Haglund, vd för Kaidi Finland.

Finland har planer att 20 procent av drivmedlen ska vara biobränslen fram till år 2020 och 30 procent fram till 2030.

Det finns redan en utsedd plats för fabriken vid industrihamnen Ajos i Kemi.

Om den nya biodieselfabriken blir verklighet kommer den att sysselsätta upp till 700 personer i fabriken och inom logistik-kedjan. Enligt företaget kommer det att krävas 130 långtradare och fyra tåg fullastade med trävirke dagligen för att hålla fabriken igång.

Ur SvT Nyheter Norrbotten 2017-01-10

NORRBOTTENS LÄN

Kiruna utan fjärrvärme i kylan

Ett stort läckage slog ut fjärrvärmenätet i Kiruna. Efter sex timmar kunde läckan hittas. Men fjärrvärmekunder är fortsatt utan värme i den stränga kylan.

Det var vid 20-tiden som Tekniska verken i Kiruna skrev på sin hemsida att de har en stor läcka på fjärrvärmenätet i centrala Kiruna. Det ledde till driftstörningar i leveransen av fjärrvärme.

Kiruna kommuns krisledningsgrupp är tillsammans med Kirunabostäder i arbete och har sammankallat alla förvaltningschefer till krismöte.

Enligt säkerhetschef Jan Lundmark, Kiruna kommun, hade sjukhuset värme eftersom man har en värmepanna i Hjalmar Lundbohmsskolan som går att koppla in till sjukhuset.

Ur artikel i Norrländska Socialdemokraten 2017-01-03

Fjärrvärmeläcka tätad i Kiruna efter köldnatt

Värmeläckan har svetsats igen. Under dagen kommer värmen tillbaka till fjärrvärmenätet.

Tekniska verken sökte av område för område och bad allmänheten hålla utkik efter värmestrålning från marken.

Enligt bolaget lokaliserades läckan redan vid 23-tiden.

– Läckan är mitt i staden i korsningen Kyrkogatan och Skyttegatan, säger Tomas Björnström, fjärrvärmeförman i Kiruna kommun.

Först under morgonen, efter en hel natts arbete, täpptes läckan igen.

Tekniska verken har erbjudit radiatorer till äldreboenden och hus utan värme.

Ur artikel i Norrländska Socialdemokraten 2017-01-04

Fossilfri diesel på Kiruna flygplats

Fordon på Kiruna flygplats tankas i vinter med diesel som har framställts från vegetabiliska oljor och slaktavfall.

Det handlar om så kallad fossilfri diesel, som tankas i bland annat Swedavias snöröjningsmaskiner.

– Vi har i december börjat med HVO-diesel, säger Andreas Fredriksson, flygplatschef i Kiruna.

För ett par år sedan testkördes snöröjningsmaskiner i Kiruna med det här. Det gav ett gott resultat och därför tankas ett 20-tal fordon med bränslet i vinter.

Ur Sveriges Radio P4 Norrbotten 2017-01-09

Klockan 18.02, Pajala Bioenergi Ögonblicket

Spån är mjukt och isolerande. En grupp renar har sökt sig till spånladan vid Pajala Bioenergis produktionsanläggning, någon kilometer från samhället.

Här produceras träpellets som levereras från Karesuando i norr till Haparanda nere vid Bottenvikskusten.

Ur artikel i Dagens Arbete 2016-12-29

Hennes buss släpper ut en sjättedel av koldioxiden

Länstrafiken i Norrbotten och Västerbotten har beslutat att köra kustbussarna mellan Haparanda och Umeå på biobränsle.

Kustbussen på väg till Haparanda avgår snart. I tanken har den ett biobränsle som kallas HVO.

– Det är ingen skillnad. Men man får se nu när det blir kallt, hur det funkar då, säger busschauffören Lena Isaksson.

De bränslena som kustbussarna nu kör på utvinns av bland annat av rapsolja (RME) och slaktavfall (HVO).

Om man jämför utsläppen av 1 liter vanlig diesel med utsläppen för RME och HVO ser man att RME i stort sett halverar utsläppen och HVO bara släpper ut en knapp sjättedel av koldioxiden.

Ur SvT Nyheter Norrbotten 2016-12-20

Sjöstedt vill ge mer pengar till biobränslen

Vänsterns partiledare i Jonas Sjöstedt vill rädda BioDME anläggningen. Det beskedet gav han vid ett besök i Piteå på måndagen.

LTU green fuels pilotanläggning står kallställd efter Energimyndighetens beslut att inte stödja verksamheten om inte ägaren fann kommersiella partners till driften.

De fyra miljoner kronor som krävs per år för att inte BioDME-anläggningen förfaller finansieras av Piteå kommun, LTU, Domsjöfabriken, Aga gas, Rise/SP, Smurfit Kappa och Energimyndigheten.

– Ska vi klara klimatomställningen med hjälp av basindustrin behöver vi ta fram nya biobaserade bränslen, sade vänsterpartiledaren.

– Nu är vi intresserade av att ta fram nya slutprodukter som kan byggas på både avfall och skogsrester där vi har ett kontinuerligt samarbete med SP ETC (numera Rise), sade Rikard Gebart.

Ur artikel i Piteå-Tidningen 2017-01-10

VÄSTERBOTTENS LÄN

Inte bara sträng kyla – även driftstörning i fjärrvärmenätet

Vid 03-tiden natten mot trettondagsafton uppstod ett fel i fjärrvärmeverket ute på Hedensbyn.

– Det som hände var att vi fick problem med en bränsleinmatning på huvudpannan ute i Hedensbyn. Den hakade upp sig så vi kunde inte mata in något biobränsle i pannorna. För att avhjälpa felet så kallades all tillgänglig beredskapsstyrka in och vid lunchtid i dag hade full effekt på fjärrvärmen uppnåtts igen, säger Fredrik Jonsson, kundansvarig för värme vid Skellefteå Kraft

Det är olyckliga omständigheter som gör att det här händer när det är så här kallt.

Ur artikel i Norran 2017-01-05

Forskning: stort utsläpp vid hård vedeldning

Det eldas mycket i vintertider, men man får vara försiktig med att kasta in för många vedklabbar i brasan. På Umeå universitet har man studerat vad som händer i brasan om man inte eldar enligt instruktioner.

Robin Nyström har skrivit en avhandling om partikelemissionerna ifrån förbränning av flytande och fasta biodrivmedel, i detta fall biodiesel och vedeldning av sorterna asp, björk, gran och tall.

Resultaten visar att masskoncentrationen av partikelutsläppen, eller emissionerna som det heter, blev betydligt högre när man eldade för hårt med ved.

– Man ska följa eldningsinstruktionerna, säger Robin Nyström.

I avhandlingen studerades också biodiesel. Resultaten av biodiesel istället för vanlig diesel medförde mindre masskoncentration av partikelutsläpp, bland annat av gasen kvävedioxid som bildas vid förbränning.

Ur SvT 2016-12-31

JÄMTLANDS LÄN

Grönt i tankarna på flyget

På måndagen tankade Swedavia flygplanen på Frösön för första gången med biobränsle.

Lars Mattsson tankade flygplanen på Frösön som vanligt denna måndag, Men det han tankade med var något helt nytt.

Swedavia är första företag i världen som köpt in flygbiobränsle som motsvarar de tjänsteresor som företagets medarbetare gjort under 2016. Sammanlagt handlar det om 450 ton bränsle som Swedavia köpt.

Mattsson tankade drygt 3 000 liter biobränsle i de bränsletankar som ligger huvudsakligen i vingarna.

– Jag tror de gör bränslet av sopor, vad jag vet, säger Lars Mattsson men intygar att det går att flyga på.

Tankning sker endast på Swedavias flygplatser på Arlanda, Bromma och på Frösön. Men förhoppningen är att det ska bli mer biobränsle i framtiden.

Ur artikel i Östersunds-Posten 2017-01-10

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Kungen hyllade Ångermanland i sitt jultal efter höstens besök

I höstas besökte Kungen Ångermanland under en dag. Och resan verkar ha gjort intryck – för i kungens jultal nämndes besöket i positiva ordalag.

Under avsnittet om miljön talade kungen om skogen och det var där som besöket i Ångermanland omnämndes. Så här sade han om sitt besök i Ångermanland:

Att utveckla innebär också att ställa om. I Ångermanland besökte jag till exempel en tidigare massfabrik. Den hade byggts om till en modern anläggning för tillverkning av bland annat biobränsle.

Det var i slutet av september som den kungen besökte Domsjö Fabriker och SP Processum i Domsjö, Mondi Dynäs i Väja, Kramfors, Box Destilleri i Bjärträ och på Sveaskog, som stod för en skogsutflykt mellan Bjärträ och Träsk.

Ur artikel i Örnsköldsviks Allehanda 2016-12-27

Fett blir bibränsle

En ökad användning av fetter i matlagningen ställer till med problem. Det riskerar nämligen att fastna i ledningarna. Hemab i Härnösand har nu hittat en lösning genom speciella miljötrattar som delas ut till Härnösandsborna.

Nu visar det sig att fetter i form av olja, grädde och liknande kan ställa till med problem.

– I värsta fall kan det bli stopp i fastigheter och i ledningsnätet.

Den orangefärgade tratten underlättar att hålla i olika typer av matfett i vanlig petflaska.

– Vi kommer kunna använda matfettet i framställningen av biogas när anläggningen står helt klar under våren. De delas ut kostnadsfritt på vid gamla miljöcentralen på Jaktstigen.

Ur artikel i Tidningen Ångermanland 2016-12-17

GÄVLEBORGS LÄN

Vasa värme köper Elektra – vill utveckla fjärrvärmens i Edsbyn och Alfta

För själva fjärrverksamheten i Edsbyn och Alfta betyder köpet ingenting. Värme och service kommer att fungera som tidigare. Vasa värme kommer att utveckla fjärrvärmens vidare i Alfta och Edsbyn, framkommer i ett pressmeddelande om köpet.

Men något som kommer att förändras är namnet. Så småningom blir Elektra värme i stället Vasa värme Edsbyn.

– Vi koncentrerar oss nu på våra kärnverksamheter som är att producera, distribuera, försälja samt installera el. Vi välkomnar Vasa värme till Ovanåkersbygden, säger Jan Delin, Edsbyns elverks vd.

Ur artikel i Ljusnan 2016-12-27

Vasa värme tar plats i Edsbyn och Alfta

Vasa värmes vd Lars Strömberg vill inte avslöja hur mycket affären har kostat.

– Det är en affärsuppörelse mellan Edsbyns elverk och vårt företag, så det kan jag inte säga, säger Lars Strömberg. Häromdagen besökte Vasa värmes produktionschef Henrik Rosengren Edsbyn inför övertagandet för att träffa kunder och personal. Hans besked till fjärrvärmekunderna i Edsbyn och Alfta är:

– På kort sikt händer ingenting för våra kunder i Edsbyn och Alfta. Det blir ingen prisökning under 2017.

På lång sikt ser Henrik Rosengren att man kommer att behöva byta ut de två fastbränslepannorna och två oljepannorna som finns i anläggningen intill Edsbyverken.

– Alla pannor i Edsbyn är ganska eller mycket gamla. Men vi kommer troligen inte att göra något i år, säger Henrik Rosengren. Han tror även på en utbyggnad av fjärrvärmens.

Vasa värme startade sin verksamhet 2014. Huvudkontoret ligger i Stockholm och ekonomi och administration sköts i Motala. Man har fjärrvärmearläggningar med biobränsle i Kalix, Krokek och Malmköping.

Ur artikel i Ljusnan 2017-01-24

Ny skatt kan hota jobben på sågverk

Regeringens planer att lägga skatt på lastbilars körsträckor har fått håret att resa sig på hela transportbranschen. Mattias Forslund, platschef, Setra Färila sågverk är oroad att skatten på sikt kan hota jobben på landsbygden och utarma svensk skogsindustri.

Ungefär 60 lastbilstransporter passerar sågverket dagligen och 30 procent av deras produktion exporteras till bland annat Kina. Införs vägsplitageskatten skulle det kosta Setras verksamhet i Färila ungefär tre miljoner kronor årligen.

– Järnvägssystemet är svåråtkomligt för oss. Vi kan inte lasta i Ljusdal, där kommer vi inte in. Så då bli närmsta järnväg Svege, Ånge eller Borlänge.

Mattias Forslund är rädd att skatten till och med kan få en motsatt effekt på miljön när lönsamheten krymper att utvinna bioenergi från skogen.

För att minska utsläppen menar han att regeringen borde satsa mer på att utveckla förnybara drivmedel och inte stirra sig blind på avstånd.

Ur artikel i Ljusdals-Posten 2017-01-14

VÄRMLANDS LÄN

Värmlandskoncept kan ge miljövänligare flyg

Ett initiativ från en Värmländsk ekonomisk förening väcker intresse ute i världen. Det handlar om Fly Green Fund som vill minska koldioxidutsläppen när vi flyger.

Fly Green Fund som startades 2015 i Karlstad ger idag den som flyger möjligheten att swisha pengar för att få flyga med ett biobränsle som ger mindre koldioxidutsläpp.

Maria Fiskerud, Fly Green Fund:

– Priset på bioflygbränslet varierar förstås, men grovt räknat kan du flyga på 100 procent biobränsle i en timme för 400 kronor. Men det är naturligtvis värdefullt att köpa en mindre del också.

Och bollen har börjat rulla. Stora bolag i flygbranschen som Swedavia, Malmö Aviation, Sverigeflyg, SAS, KLM och EFS (Nordens största privat jet) har anslutit sig till Fly Green Fund.

Föreningen har i dagarna kommit så långt att Arlanda flygplats kan distribuera bränslet via sitt vanliga rörsystem under flygplatsen.

– Ett stort steg, tycker Maria Fiskerud. Swedavia betalar nu sina resor för att få åka fossilfritt och första värmlandsföretag är Löfbergs.

Ur Sveriges Radio P4 Värmland 2017-01-18

ÖREBRO LÄN

Ett steg närmare biogasens intåg i kommunen

Kommunstyrelsen har tagit beslut om att gå med i föreningen Biogas Öst. Ambitionen är att etablera en biogasstation i Askersund och få fler i kommunen att köra miljövänligt.

Askersunds kommunledning vill få fler att börja köra på biogas, istället för att använda de vanliga, fossila drivmedlen.

Tack vare medlemskapet hoppas nu kommunen på rådgivning och hjälp med att etablera en biogasstation i Askersund.

Inom kommunens verksamhet är det främst i hemtjänsten och tekniska förvaltningen som det skulle kunna bli aktuellt att byta drivmedel. I den upphandlade trafiken skulle sopbilar och bussar kunna ingå, menar Per Eriksson (S), kommunstyrelsens ordförande.

Ur artikel i Nerikes Allehanda 2017-01-18

”Utlämnad till turen”

David Hedlund har varit i skogen sedan barnsben och för honom finns inget annat alternativ än att vara skogsägare.

Med 110 hektar taxerad skogsmark och ytterligare några hektar med planterad poppel på åkermark utanför Pålsboda är David Hedlund tredje generationen på fastigheten. Han arbetar dessutom på Moelven som produktionsledare och har tidigare drivit företag inom skogsentreprenad.

2010 genomförde man ett generationsskifte på gården och David tog över. Hans pappa hade redan innan överlåtelsen börjat titta på det där med bioenergi och David har fortsatt i samma anda.

– Jag har via far alltid varit intresserad av det och nu levererar vi till en lokal biobränslepanna där jag också är delägare. Därför passar det bra med snabbväxande poppel. Jag ser min skog som en skogsodling, likställt med odling på åkermark.

I dagsläget är bioenergiuttag det som står högst upp på agendan för familjen eftersom det är mycket gallring inplanerad.

Ur artikel i Skogsaktuellt 2017-01-04

Nya problem med Eons panna – reservpanna används

Eons största biobränslepanna har drabbats av nya problem. Sedan några dagar är det driftstopp och man tvingas använda reservpannan.

I september drabbades företagets största biobränslepanna av en torrkokning – strax före årsskiftet var skadan reparerad och pannan kunde tas i bruk igen.

– Vi har däremot fått en annan driftstörning på den pannan för några dagar sedan och den har stått still nu ett antal dagar. Men vi räknar med att ta den i bruk på fredag, säger Björn Persson, tillförordnad regionchef på Eon.

Det tillfälliga stoppet ska trots kylan inte drabba kunderna.

– Vi har en reservproduktion som klarar att backa upp för de problem som kan dyka upp.

Ur artikel i Nerikes Allehanda 2017-01-05

Stopp i Eons panna igen

Lagom till att temperaturen sjunker har Eon problem med sin värmepanna igen rapporterar P4 Örebro. Under några dagar har man istället fått använda reservsystemen och eldat med olja.

Driftstörningen är inget ovanligt menar Björn Persson, tillförordnad regionchef, på Eon.

Ur SvT Nyheter Örebro 2017-01-05

EU-förslag om biogas kan slå mot svenska företag

EU-kommissionen har ett förslag om att minska tillverkning av biogas som görs av jordbruksgrödor.

Det slår helt fel i Sverige, menar Swedish Biogas International som gör biogas till bussarna i Örebro.

– Vi har ju problem med att vi har forskogning av våra åker-

marker i Sverige, säger Lars Sjösvärd, tillförordnad vd och produktionschef på Swedish Biogas International.

– I dag så använder vi ju en stor del av vår åkerareal till att odla saker vi inte behöver så vi har ju ingen livsmedelsbrist. Det är ingen livsmedelsbrist i världen heller utan det är möjligen en fördelningsbrist. Så det borde vara logiskt att man även kan få odla energiråvara för att ersätta fossil energi om man vill åka bil miljövänligt, säger Lars Sjösvärd.

Ur Sveriges Radio P4 Örebro 2016-12-25

VÄSTMANLANDS LÄN

Världens första Svanenmärkta diesel finns på mack i Västerås

Drivmedelsbolaget Preem vill minska klimatutsläppen och erbjuder nu världens första Svanenmärkta diesel på hundra tankstationer i Sverige, bland annat i Västerås.

I drivmedlet ska minst hälften av innehållet vara förnybart, vilket innebär att utsläppen från bilåkande och vägtransporter skulle kunna halveras i Västerås om alla fordon tankade med det bränslet, enligt ett pressmeddelande.

Svanen-märkt diesel består delvis av tallolja, som är en restprodukt från skogsindustrin.

– Preem kommer att fortsätta utveckla sina drivmedel med ambitionen att om senast 13 år kunna erbjuda en helt fossilfri och hållbar produkt.

Ur artikel i Västmanlands Läns Tidning 2016-12-22

Forskning på MDH ger bättre utvinning av värme

Forskaren Guilmez Mirmoshtaghi tar gengastekniken ett steg vidare. Hennes modell kan bland annat ge effektivare och mer miljövänlig värmeproduktion.

Arbetet lossnade i våras. Då fick hon en artikel publicerad och i somras ytterligare en. Sedan skrev hon avhandlingen på en och en halv månad. Hennes forskning har ingått i Svenskt förgasningscentrum som strävar efter att Sveriges fordonspark ska vara fossilfri 2030. Man satsar på förgasning av biomassa, i första hand skogsbränsle.

Förutom Mälardalens högskola medverkar bland andra Luleå universitet, KTH och Chalmers. Några av de medverkande företagen är LKAB, Sveaskog, Vattenfall och Mälarenergi.

– Min forskning kan hjälpa till att effektivisera processerna vilket är bra för både plånbok och miljö. Nu behövs i första hand praktiska tester för att kunna gå vidare mot större skala.

Ur artikel i Västmanlands Läns Tidning 2016-12-21

Forskare på MDH sätter alger i arbete – gör en dubbel insats för miljön

Forskare på Mälardalens Högskola, MDH, har lyckats slå två flugor i en smäll – och slå ett rejält dubbelslag för miljön. Den nya tekniken som utvecklats kan tillverka både biobränsle – och samtidigt rena avloppsvatten.

Testerna som utförts i pilotskala vid Mälarenergis avloppsreningsanläggning i Västerås har varit en framgång. Algerna har renat avloppsvattnet och genom att samröta mikroalger och slam och integrera processen i avloppsreningsverket kan man öka produktionen av biogas, skriver MDH.

Biogasen kan sedan användas som bränsle till bussar och bilar, eller för att producera el och värme, säger Eva Thorin, docent i energiteknik på MDH.

Ur artikel i VLT 2017-01-22

UPPSALA LÄN

Full energi dygnet runt

Det är alltid bemannat på Värmeverket, som värmer 95 procent av Enköping.

Det blinkar rött på skärmen och en varningssignal tjuuter. Anders Strömnes springer in till anläggningen. Flis har fastnat i ett 'stup' och orsakat stopp.

Driftpersonalen består av en styrka på tolv personer, och de arbetar i skift två och två åt gången.

– Vi kör flis på rullband in till anläggningen, och då kan det till exempel komma med isklumpar. Då har man ungefär 10-15 minuter på sig att lösa det, berättar Magnus Karlsson.

Fliset som används till förbränningen kommer främst från rivningsvirke.

– Det är lönsamt både ekonomiskt och ur ett hållbarhetsperspektiv, säger Tomas Ulväng, vd på Ena Energi. Anläggningen drivs till 99 procent av biobränsle. Skulle problem uppstå med den stora biopannan finns det pelletspanna, elpanna och oljepanna som kan tas i bruk.

– Vi värmer nittiofem procent av Enköping, så vi har en viktig funktion, säger Tomas Ulväng.

Ur artikel i Enköpings-Posten 2016-12-30

STOCKHOLMS LÄN

Premiär för grönt flygbränsle vid Arlanda

Arlanda blir tredje storflygplats i världen att tanka biobränsle i större skala. Swedavia kompenserar för fjolårets tjänsteresor med 450 ton flygbränsle gjort av fritryolja.

Det statliga företaget som äger och driver tio flygplatser i Sverige, däribland Bromma och Arlanda, kompenserar nu för sina tjänsteresor 2016 genom att köpa förnyelsebart bränsle. Det rör sig om 15 000 resor och 450 ton bränsle. Första tankningen görs på Arlanda i dag, den 3 januari.

Flygplan kan i dag flygas på 50 procent förnyelsebart bränsle, som blandas med fossilt bränsle.

– Förmodligen skulle man kunna flyga på 100 procent biobränsle. Det har precis samma effekt och prestanda som traditionellt bränsle och inga bieffekter. Att man inte testat är mer en kostnadsfråga, säger Ulf Wallin på Swedavia.

– Detta är den första stora tankningen på Arlanda och en av de största tankningarna som gjorts i världen. Det är jättespännande, en milstolpe, säger Maria Fiskerud vd på Fly Green Fund.

Ur artikel i Stockholms Fria Tidning 2017-01-03

Grannarna plågas av outhärdlig lukt

Störande lukt sprider sig i och kring bulkhamnen i Stora Vika. Det är så illa att det periodvis inte går att vistas utomhus, menar grannar i området.

Stockholms Bulkhamn hanterar transporter av biobränslen och avfallsbränslen från hela världen till Stockholmsområdet. Hamnen ligger vid den gamla cementfabriken i Stora Vika.

Och sedan två veckor stinker det av gamla sopor i området. – Det går inte att gå ut. Det stinker så att vi håller på att kvävas här, säger Anette Johansson, som i ren desperation ringde NP. Och NP, som besökte området, kan inte annat än att hålla med. Enligt Peter Ängsås, vd för Stockholms Bulkhamn, är det avfallsbränsle från Vattenfall som man har tagit emot. Han medger att klagomålen är berättigade, men att Vattenfall själva ansvarar för att transportera bort bränslet. Soporna ska vara borta senast vecka 5.

Ur artikel i Nynäshamns-Posten 2017-01-27

Här kan din julgran bli en klimaträddare

Stockholm blir först i världen med en urban kolsänka. En modern kolmila i Högdalen ska förvandla trädgårdsavfall till biokol – allt för att vända klimatförändringarna.

– Effekten från anläggningen kompenserar för cirka 700 bilar utsläpp, säger Mattias Gustafsson, projektledare på Stockholm Vatten.

I skuggan av det bolmande Högdalenverket står en liten biokolsanläggning som många hoppas blir framtida standard i världens städer. Den ombyggda containern ska producera 300 ton biokol varje år som ska spridas i stadens planteringar. Fabriken invigs i januari men har redan prisats internationellt. Bloomberg foundation sponsrar projektet med 10 miljoner kronor och är på plats för att inspektera tekniken.

På återvinningscentralen ligger 100 ton trädgårdsavfall i högar som stockholmarna samlat in under året. Kvistar, ris, löv, och snart även julgranar, kommer att malas ned till centimeterstora bitar och användas som bränsle i anläggningen.

– Biokolen grävs ner i planteringar som jordförbättring och blir en naturlig kolsänka som binder koldioxiden, säger Jonas Dahllöf, planerings- och utvecklingschef på Stockholm Vatten och projektansvarig.

Ur artikel i Dagens Nyheter 2016-12-29

Mer förvaring av biobränsle i Södertälje hamn

Nu byggs en tredje cistern för bioprodukter i Södertälje Hamns bränslehamn. De beslutades efter att Mark- och miljödomstolen sagt ja till ökad bränslehantering i Södertälje hamn.

Anledningen till att Södertälje hamn satsar på förvaringsutrymmen för bioprodukter är avvecklingen av Stockholms oljehamnar under senaste åren.

– Södertäljes hamns placering är också en stor bidragen faktor för att utöka vår lagringskapacitet där, säger Martin Oscarsson, vid på ODEC Tankstorage.

Ur SvT Nyheter Södertälje 2016-12-22

Scaniachefen ryter ifrån – med all rätt

Skåningen Henriksson, som styrt koncernen i ett år, har inte gett särskilt många intervjuer sedan han tillträdde – vilket inte beror på att han är avogt inställd, utan snarare en följd av att Scania inte längre är börsnoterat.

Men nu talar han ut.

För Scania är det A och O att utvecklingen av effektiva icke-fossila bränslen går snabbt och att tillgången är garanterad. Här spelar Sverige en nyckelroll med vår tillgång till skogsråvara – betydelsen av de alternativa biobränslen som kommer från skogen kommer att öka för transportbranschen. Särskilt i ett läge där stora städer som Paris, Madrid och Aten är på väg att förbjuda dieselfordon är frågan högaktuell.

I en värld där allt fler röster hörs för att stänga gränser, för att sluta sig – och där Brexitanhängare och Trumpväljare har stöd i många andra länder, sätter Henriksson ned foten. Han är uppenbart bekymrad över de vindar som nu blåser, med klimatförnekare som motsätter sig globalisering och handel över gränser.

– Det är inte positivt. Vi står för ett öppet samhälle och vill ha frihandel, säger Scantias vd.

Det är utmärkt att Henrik Henriksson ryter till.

Ur artikel i Länsstidningen Södertälje 2016-12-19

De förlänger sitt samarbete - för miljöns skull

Miljön blir den stora vinnaren när Nynas och Värmevärden förlänger sitt samarbete.

– Det här samarbetet har varit klockrent ända sedan dag ett och på sikt innebär det förnyade avtalet att fler kan ansluta sig till fjärrvärm nätet, säger Jonas Dyrke, affärsutvecklare på Värmevärden.

Under måndagen skrev representanter från Värmevärden och Nynas på ett avtal som innebär att de två företagen förlänger sitt samarbete fram till 2029. Samarbetet, som går ut på att företagen utnyttjar biobränsle och varandras restprodukter i sina egna verksamheter, har funnits sedan 2004.

– Enkelt uttryckt säljer vi ånga och vatten till Nynas, medan de säljer spillvärme från sin produktion till oss, säger Jonas Dyrke.

I och med det nya avtalet kommer en helt ny vattenanläggning att ställas upp. Denna anläggning kommer att öka Värmevärden kapacitet och ligga på företagets egen mark i industriområdet nordost om Nynäshamns tätort.

– Med den nya anläggningen och det nya avtalet kommer vi att kunna producera mer fjärrvärme och vara förberedda för att Nynäshamn växer, säger Björn Söderberg, Värmevärden.

Ur artikel i Nynäshamns-Posten 2017-01-20

Vinterns hårdvaluta finns i hamnen

När kylan kommer töms hamnmagasinen

Salt, pellets och flis. När vintern kommer töms hamnmagasinen på det som är hårdvaluta i kylan.

Vid en av kajerna töms ett fartyg på träflis som blir till en växande hög. Destinationen är Idbäckens kraftvärmeverk i Nyköping där fliset blir till värme i grannkommunens bostäder.

– Det är en cirkulär ekonomi som det börjat pratas om mycket på sistone, fast det här är i industriell skala, säger Zetterlund om flishögarna som anlänt sjövägen från England.

– Nu handlar det här inte enbart om gamla möbler, men en del av träfliset är det. De används, cirkulerar på andrahandsmarknaden tills de blir uttjänta och sedan blir de till slut flis och skickas tillbaka till Sverige, fortsätter Erik Zetterlund som är vd för Oxelösund hamn.

I ett annat magasin fyller en ensam grävmaskin en lastbil med pellets.

– Fittjaverken i Stockholm drivs till hundra procent av träpellets som kommer härifrån, säger Douglas Heilborn. Här finns även en lagringsplats för vegetabilisk olja som ska till de kraftvärmeverk som har sådan förbränning. Lite längre bort, utkanten av hamnområdet tornar kolhögarna upp sig på en mindre yta än tidigare.

– För en månad sedan asfalterade vi cirka 20 000 kvadratmeter här för att kunna lagra biobränsle.

Ur artikel i Södermanlands Nyheter 2017-01-07

Här berättar han om nya planerna

Tekniska verken har några år av tunga investeringar bakom sig. Lejonpannan, den andra kraftvärmearläggningen på Gärsdalen, kostade 1,2 miljarder kronor att bygga. Både 2017 och 2018 blir lugnare år. Nu börjar i stället arbetet med att planera för ännu ett kraftvärmeverk. Det gamla värmeverket inne i staden ska på sikt bort och då räcker det inte med de två pannorna på Gärsdalen.

– Om jag får spekulera blir det inte avfallsförbränning den här gången utan en renodlad biobränslepanna. Vi vill ha fler bränslen i vår portfölj, säger Anders Jonsson. Efter det tredje kraftvärmeverket finns planer även på ett fjärde. Om behovet visar sig finnas, vill säga. Linköping växer, men samtidigt går trenden mot energibesparing och andra energikällor som vind och sol.

– Men vi måste ha kapacitet att klara även en februarinatt med 30 minusgrader

Ur artikel i Östgöta Correspondenten 2016-12-31

Här blir skogens rester ren Skövdeenergi

Den beskrivs som Skövdes största miljöinsats men är också en av kommunens största investeringar efter Arena Skövde.

Nu hoppas bolagsledningen på kunglig glans i samband med den officiella invigningen av Skövde värmeverk.

– Nu står vi rustade att möta tillväxten, säger Sammy Tanhua, vd för Skövde värmeverk.

Nu är anläggningen färdig. Efter en period av provkörning överlämnades anläggningen formellt från tillverkaren Valmet till bolaget den 2 december. Någon gång framåt vårvintern sker den officiella invigningen.

Anläggningen eldas enbart med restprodukter från skogen som flis, grenar, bark och kvistar. Det bidrar med att minska utsläppen av koldioxid på upp mot 50 000 ton per år.

Skogsresterna kommer från Skaraborg. Det går åt cirka 300 000 kubikmeter flis per år, vilket motsvarar 12 fulla lastbilar per dygn. Det är en ökning med cirka 100 000 kubikmeter vilket kan leda till ökad sysselsättning och

Ur artikel i Skövde Nyheter 2016-12-20

Spaden i jorden för den nya värmepanna

När AT i somras skrev om byggplanerna för en ny värmepanna så uppskattades kostnaden till 80-90 miljoner kronor. Nu har kalkylen blivit ännu skarpare och siffran landar på 82 miljoner kronor.

– Alingsås växer och vi med den. Nu behöver vi en ny panna, förkunnade Alingsås Energis vd Jan Olofzon, i onsdags, som var första spadtagsdag. Den nya pannan kommer likt de två tidigare att drivas av fast biobränsle. Målet är att ha en helt fossilfri verksamhet 2018.

Ur artikel i Alingsås Tidning 2017-01-26

Vill försöksodla alger vid Gåsö

Kan visa vägen för kommersiell algodling i Lysekils kommun

Nu planeras en försöksodling av alger i vattnen väster om Gåsö. Odlingen är ett led dels i att testa möjligheterna till algodling i området, men också att undersöka om det skulle gå att starta en kommersiell odling av alger i Lysekils kommun.

Det är Fredrik Gröndahl vid Kungliga Tekniska Högskolan och Sven Lovén-centret i Fiskebäckskil som är koordinatör för projektet.

Ansökan handlar om två odlingar om 0,3 hektar i anslutning till Bredholmen nordväst om Tjällsö respektive Mittskär öster om Bonden. Enligt ansökan bedöms de planerade lokalerna för algodling ligga i områden som har liten påverkan på det rörliga friluftslivet och på hummer- och kräftfiske.

Den planerade algodlingen ska ingå i ett femårigt forskningsprojekt, SEAFARM, som finansieras av Formas. Planerna enligt ansökan är att algodlingen skulle kunna starta redan nu i december och pågå till december 2020.

Ur artikel i Lysekilsposten 2016-12-14

En julgran värd miljoner

Det har blivit en tradition att kombinera öppet hus hos Värnamo Energi med julgransinlämning.

– Det är sjunde året i sträck som vi gör det här. Som mest har vi haft 900 besökare, säger marknadskommunikatör Madeleine Ståhl.

Traditionen fortsatte på fredagskvällen då köerna ringlade långa utanför biokraftvärmeverket. Varje besökare som hade tagit med sig sin julgran fick en trisslott.

Granarna används och återvinns för att producera el och fjärrvärme.

I samband med evenemanget erbjöd Värnamo Energi guidade turer av kraftvärmeverket, som invigdes för två år sedan.

Ur artikel i Värnamo Nyheter 2017-01-13

”Markaryd bland vinnarna”

Oppositionsrådet Joakim Pohlman ger en summering av 2016.

När det gäller näringslivet i Markaryds kommun så finns det många framsteg att peka på från 2016, anser Pohlman. Ett exempel är Nibe Industrier som går bra och som fortsätter att bli större ute i världen. Ett annat bygge pågår nu i Strömsnäsbruk. Det handlar om det nya fjärrvärmeverket som ägs av Solör Bioenergi.

– Det innebär att många av de företag som ligger i Lührpasset nu kan ansluta till fjärrvärme. Vi har ju kommunala fastigheter i Mibab, som ligger där, som nu är oljeeldade, och som nu kan gå över till fjärrvärme.

Ur artikel i Smälänningen 2017-01-04

Mer skoglig bioenergi med nytänk

Det kan vara dags att tänka i nya banor när det gäller hanteringen av biobränsle i form av grenar och toppar efter en skogsavverkning. Det visar Bengt Nilsson från Agunnaryd i en doktorsavhandling vid Linnéuniversitetet.

Bengt Nilsson har jämfört den traditionella brunrisskotningen med den nya och ofta ifrågasatta grönrisskotningen.

– Det har visat sig att även om vi försöker tömma barren ute på hygget så lyckas det inte, i princip hälften av barren följer med till värmeverken i alla fall. Det blir inte så stor skillnad mellan metoderna, säger Bengt Nilsson.

– Om en skogsägare eller entreprenör tycker att det skulle var mest lönsamt att köra ut materialet direkt efter avverkning när maskinerna är där skulle man kunna göra det. En integrering med avverkningen förenklar, ger mindre kostnader och kan ge mer grot från enskilda hyggen eftersom man kan anpassa uttaget till när det passar bäst ur logistiskt, ekonomiskt och skogligt perspektiv, säger Bengt Nilsson.

Ur artikel i Smålandsposten 2016-12-24

Så får du ut mer bioenergi

Tolv länder runt om i Europa har varit delaktiga i en studie om hur man på bästa sätt får ut så mycket bioenergi som möjligt från en slutavverkningsstudie. Studien har nyligen avslutats och har haft en budget på 60 miljoner kronor.

Bengt Nilsson på Linnéuniversitetet i Växjö och har tillsammans med bland annat Göran Gustavsson, projektledare inom bioenergi på Energikontor sydost i Växjö deltagit i studierna. Att det blev Uppvidinge som blev pilotkommun för projektet beror dels på att kommunen är en nerskakad bit av hela Småland, ligger nära Linnéuniversitetet och att kommunen själva är intresserade av energifrågor, i synnerhet bioenergi.

Ur artikel i Smålandsposten 2017-01-23

Värmbys slutar som samordnare

Efter tio år som en av regeringens fyra vindkraftsamordnare slutar nu Lennart Värmbys, lokal vänsterpartist, vid årsskiftet.

– Att jag blev en av de fyra vindkraftsamordnarna var kopplat till att jag under mina fyra år i riksdagen var med om att utarbeta energiöverenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet som införde elcertifikaten. Dessa gröna certifikat som utgjorde stöd för förnybar energi som vatten, vind, sol och biobränslen infördes redan 2003. Till att börja med var det mest biobränsleledad kraftvärme typ Sandviksverket i Växjö som fick certifikat, men när den kapaciteten var utbyggd, kom vindkraften in som en stormvind, säger Lennart Värmbys (V).

Ur artikel i Magazinet i Växjö 2016-12-29

KALMAR LÄN

Kommunens tunga fordon blir dieselfria

På onsdagen invigdes Kalmars första tankstation för 100 procent biodiesel.

HVO, det är namnet på den biodiesel som från och med nu driver Kalmar kommuns alla 15 lastbilar och som småningom är tänkt att ingå i hela kommunens tunga åkeri.

Gjord på rapsolja och animaliska fetter från till exempel slaktavfall och fiskrester är HVO både biologiskt nedbrytbart och fossilfritt.

– Den är dessutom luktfri och man behöver inte sanera någonting om det skulle bli oljespill, säger Peter Hermansson, transportchef på serviceförvaltningen. Bränslet produceras av Neste Oil i Finland och levereras i sin tur av Energifabriken i Linköping till Kalmar.

Ur artikel i Östra Småland 2016-12-22

Utsläppsintensiteten minskar mest i landet

Gotland är det län i landet där koldioxidutsläppen minskar mest, visar ny statistik från SCB. Samtidigt är Gotland fortfarande det mest utsläppsintensiva länet i landet.

En stor orsak till det är den industri som finns på ön, däribland Cementa. Samtidigt visar statistiken utsläppsintensiteten, det vill säga ton koldioxidekvivalenter per miljon kronor, minskar mest just här.

– Generellt jobbar vi för att minska utsläppen. Och det gör vi genom att använda andra bränslen än rent fossila, alltså bränsle med hög andel biomassa i sig, säger Kerstin Nyberg, miljöchef på Cementa och fortsätter:

– Vi tittar också på att minska andelen kalksten i vår tillverkning. En del i minskningen kan bero på att Cementa årligen får allt färre utsläppsrätter av EU.

Sammanlagt använder Cementa cirka hälften av den energi som förbrukas på Gotland och kalk- och cementindustrin svara för cirka 55 procent av utsläppen av växthusgaser.

Ur artikel i Gotlands Allehanda 2017-01-03

Cementa "matar" alger med koldioxid

Sedan några år tillbaka jobbar Cementa för att nå "klimatneutralitet"; En sorts noll-vision när det gäller koldioxidutsläpp. År 2030 skall inga koldioxidutsläpp ske under cementproduktens livstid, är företagets vision. De fossila bränslena måste bytas mot biobränsle, energiförbrukning behöver minska. Dessutom behövs en teknik för att lagra, återvinna eller återanvända koldioxid.

– Man kan också tänka sig att använda koldioxid till att mata alger med. I liten skala i Degerhamn, där Cementa också har fabrikk, pågår ett försök att mata alger med koldioxid, säger Kerstin Nyberg

Ur Sveriges Radio P4 Gotland 2017-01-22

HALLANDS LÄN

"Popcornen" som ger Bruket framtidshopp

För bara några dagar sedan kom klartecken från koncernstyrelsen om att bygga en fullskalig biokompositanläggning på platsen för den nedlagda produktionen av slipmassa, som upphörde 2015 sedan två pappersmaskiner stängt ner.

Processen bygger på att man lägger in så kallad TMP-massa (termomekanisk massa) med granfiber som blandas med plast.

– I skruven blandas fiber och plast och går igenom en sammanpressningsprocess för att komma ut som popcornliknande granulat, visar Henrik Axelsson.

Biokompositen ska skickas till företag som arbetar med formsprutning.

Biokompositanläggningen byggs mellan långväggarna i det gamla sliperiet på Bruket och blir femton meter lång och åtta meter hög. Den ska stå klar första kvartalet 2018 och producera 15 000 ton om året.

Ur artikel i Hallandsposten 2017-01-16

Flisa af Varberg är vackrast i Sverige

Sveriges vackraste fjärrvärmeverk ligger i Varbergs hamn. Flisan af Varberg kammade hem förstaplatsen i en tävling utlyst av Branschorganisationen Energiföretagen Sverige.

Flisan af Varberg har utformats som ett skepp av arkitekt Tomas Hago och invigdes i november 2013 av ingen mindre än kronprinsessan Victoria.

– Vi har försökt hitta kopplingen till platsen och Varbergs arv – havet och hamnen, säger Björn Sjöström, vd på Varberg Energi.

Ur artikel i Hallands Nyheter 2017-01-25

Oroas inte över sophelg

En storhelg med mycket mat, omslagspapper och förpackningar – julen blir lätt en sophelg.

Men på Vivab som sköter avfallet i Falkenberg och Varberg oroas man inte. Kommuninvånarna går mot strömmen och minskar sopmängden, säger avfallsrådgivaren Åsa Jansson.

– I fjol slängdes drygt 1 500 ton mindre sopor än året innan.

Den som är duktig på att sortera betalar 2,85 kronor per kilo sopor. Det dyraste abonnemanget kostar nästan 90 procent mer. Det gäller bland annat dem som inte sorterar ut sitt matavfall.

– Det här är ju ett bättre sätt att ta hand om våra resurser och matavfall är på många sätt en resurs. Vi kan göra biogas och i förlängningen biobränsle och det är betydligt bättre än att elda upp det, säger Åsa Jansson.

Ur Sveriges Radio P4 Halland 2016-12-29

Nytänk för ett rikare och renare Laholm

Bättre miljö och miljoner att tjäna. Det låter väl bra? Men Mikael Olssons idéer om en energiomställning för Laholm har än så länge haft svårt att riktigt slå rot.

I kommunen produceras en hel del sol-, vind-, och vattenkraft. Liksom biogas.

Men det som inte finns lokalt är bensin, diesel och naturgas. Och det köper laholmarna massor av.

– Enligt 2007 års data rann 566 miljoner kronor ut ur Laholm per år. Pengar som bara försvinner rakt ut, säger Mikael Olsson.

Han tar österrikiska Güssing som exempel.

– De vände ett utflöde på 58 miljoner kronor till ett inflöde på 122 miljoner och skapade 1 100 nya jobb, säger Mikael Olsson.

Han har räknat på vad som skulle hända om Laholm blev ett svenskt Güssing.

Ur artikel i Hallandsposten 2017-01-16

SKÅNE LÄN

Företaget delas vid generationsskifte

Fyra kusiner ska inte behöva samsas om att leda ett företag. Därför har bröderna Tommy och Jan Gertsson redan nu delat sitt framgångsrika företag Krogshults Maskinstation Lille Mats AB till två företag.

Tommy Gertsson tar över KMLM AB och sköter delen i Broby med flislager och lastbilsterminal, Jan Gertsson sköter nya företaget Hillehagas Skogstransporter.

Basen har alltid varit i Kaffatorp, men en period hade KMLM sitt flislager i Hässleholm.

– Fast därifrån blev vi bortkörda, kommunen ville ha ytan att bygga på. Innan vi hamnade här i Broby var vi bland annat i Kristianstad på ett industriområde i Nöbbelöv, och tittade. Men platsen här på Bastholmen i Broby passade oss bättre, här har vi sju hektar att lagra flis på och det är bra att ha verksamheten lite avskilt, det både ryker och bullrar, berättar Tommy Gertsson.

– När vi tog över i början av 90-talet var det bara Jan och jag, plus ett par säsongsanställda. Nu är vi drygt 40 anställda. Då hade vi en lastbil, i dag har vi ungefär 30 stycken, berättar Tommy. De två senaste åren har omsättningen i företaget ökat från 60 till drygt 82 miljoner.

Ur artikel i Kristianstadsbladet 2017-01-13

Absolut – klimatneutral vodka från Åhus

Närproducerat, resurssmart och kretslopp är ledorden vid produktionen av Absolut Vodka.

Sedan 2004 har Absolut minskat energianvändningen med 45 procent och koldioxidutsläppen med 80 procent per liter producerad vodka. Absolut använder sig av förnybar energi, och de utsläpp som fortfarande genereras i produktionen klimatkompenseras.

Koldioxid som bildas under destilleringen säljs som kolsyra till läsktillverkare och den proteinrika 'dranken' säljs som djurfoder, vilken utfodrar 250 000 grisar och 40 000 kor, varje dag.

2014 byggde Absolut en biodiselstation på destilleriet, där kan åkare och transportörer fylla tankarna med HVO.

Ur artikel i Veckans Affärer 2017-01-26

Renare uppvärmning med ny pelletspanna

Enligt en beräkning gjord av Neova skonas miljön med motsvarande cirka 135 ton koldioxid varje år med det nya fjärrvärmenätet i Bjuv.

Flera fastigheter på Södra industriområdet har anslutit sig till satellit-fjärrvärmenätet, som drivs med en 200 kilowatts panna som eldas med träpellets från en lagersilo som byggs intill.

Om fler företag på området vill ansluta sig finns möjlighet att öka kapaciteten genom att byta ut pannan mot en som är större.

Ur artikel i Helsingborgs Dagblad 2017-01-02

Skogsägare ser ljusst på framtiden

Gustafsborgs säteri har varit i familjen Wendts ägo i snart 150 år. Samma familj som grundade det som utvecklades till Perstorp AB. Idag är företaget en stor skogsägare, som dessutom förvaltar skog åt andra markägare.

Säteriet har tre ben att stå på. En tredjedel av omsättningen kommer från försäljning av biobränsle, en tredjedel från de egna fastigheterna, främst i form av virke, samt en tredjedel från förvaltning åt externa kunder.

Företaget omsatte 130 miljoner kronor under räkenskapsåret 2015. Säteriet har femton anställda. Mikael Jönsson tror på en god framtid för skogsbranschen som levererar förnybar råvara till en rad skiftande användningsområden.

Ur artikel i Helsingborgs Dagblad 2016-12-28

Hotab får norsk order värd miljoner

Kristianstadsföretaget Hotab Biosystem AB har fått en order värd 39 miljoner kronor.

– Det innebär inga nyanställningar men tryggar vår verksamhet ett år framåt, säger vd Lars-Åke Adolfsson.

Kontraktet som undertecknades under torsdagen är med ILC Construction AS i Norge och innebär en underentreprenad för leverans av värmecentral till Oslofjord Convention Center strax söder om Oslo.

– Det ska byggas ett stort idrotts- och konferenscenter, ett projekt på över två miljarder kronor. Vi levererar energicentralen till detta.

2015 omsatte företaget ungefär 50 miljoner. Det här är inte den största ordern Hotab tagit hem under företagets historia, men den tillhör de större, säger Lars-Åke.

Hotab Biosystem AB har funnits sedan 1979, har verksamhet i Kristianstad och Halmstad, och levererar energianläggningar. Företaget har cirka 25 anställda, och ägs sedan ett år tillbaka av Saxlund International.

Ur artikel i Kristianstadsbladet 2016-12-17

”Bättre än pengarna på banken”

Ordet pelarsal får en ny innebörd på Knutstorps gods utanför Kågeröd i Skåne. Popplarna planterades 1991 och är nu nära 30 meter höga men de är inte färdiga för avverkning än.

– De växer fortfarande med 5 till 6 procent om året. Det är bättre än att ha pengarna på banken, säger Esben Möller Madsen, godsförvaltare och vd på Trolleholms Gods AB tillika vd på Skåneskogens Utvecklings AB fram till årsskiftet. De har planterat omkring 300 hektar av hybridpoppelsorten OP-42 sedan början av 1990-talet och de producerar även sina egna täckrotsplantor av poppel på godset.

På åkermark blir det en bra avkastning, kanske 20 till 25 kubikmeter per hektar och år.

– Om vi får ett netto på cirka 200 kronor kubiken så ger det genomsnittligt mellan 4 000 och 5 000 kronor i netto per hektar och år. Drar man bort etableringskostnaden blir nettot i genomsnitt 3 400 till 4 400 kronor per hektar och år.

Ur artikel i Land - Lantbruk 2016-12-23

Tunga aktörer vill ha fossilfritt i tanken

Livsmedelsjätten City Gross, frukt- och grönsaksgrossisten RP Frukt och KGT Trafik ställer med omedelbar verkan om alla sina tunga fordon till fossilfri diesel, HVO.

HÄSLEHOLM. Övergången har blivit möjlig genom att Circle K installerat en HVO-pump vid truckdieselstationen på Bultgatan i Hässleholm.

– Vi började diskutera detta sinsemellan i höstas. Problemet var att vi inte hade möjlighet att tanka HVO här i Hässleholm tidigare.

Den nya pumpen med HVO 100 kom på plats i veckan och nu är det bara att tuta och köra.

Ur artikel i Kristianstadsbladet 2016-12-24

Nytt klimatmål till 2030

Nu föreslår kommunstyrelsens miljö- och hälsoutskott i Lund ett nytt etappmål för utsläppen av växthusgaser: En minskning med 80 procent till år 2030. Samtidigt stärks nätverket Klimatalliansen där företag och organisationer ingår.

Det mål kommunen nu arbetar utifrån innebär en halvering av utsläppen mellan 1990 och 2020.

Den senaste statistiken visar att minskningen hade nått 47 procent redan 2014.

Det största bidraget kommer från fjärrvärmens i och med att fossil naturgas ersatts med förnybar energi från det Det långsiktiga målet är att växthusgasutsläppen från Lunds kommun ska ligga nära noll år 2050.

Ur artikel i Skånska Dagbladet 2016-12-29

Biogasanläggning har fått nya ägare

Biogasanläggningen i Jordberga är nu finskägad. I dagarna blev en affär klar som innebär att de tidigare delägarna sålt sina andelar i SBI Jordberga, det företag som driver anläggningen.

Det är det finska företaget Gasum som har köpt Swedish biogas international som i sin tur tagit över hela ägandet av dotterbolaget SBI Jordberga.

– Det innebär en garanterad fortsatt drift och man kan fortsätta utveckla anläggningen. Gasum är en stark part finansiellt vilket gör att man tryggar framtiden för anläggningen, säger Torgil Johansson, vd för Skånska biobränslebolaget som ägde 20 procent av SBI Jordberga.

Ur artikel i Trelleborgs Allehanda 2017-01-05

Fjärrvärmeverket sparar miljoner åt trelleborgarna

Östervångsverket sänker trelleborgarnas uppvärmningskostnader med totalt 20 miljoner kronor varje år. Med sina höga ljusblå väggar och sin mäktiga skorsten ger det sken av att vara en stor arbetsplats, men bakom kulisserna sker det mesta med automatik.

Från sitt kontor i centrala Trelleborg kan Per-Olov Nilsson och hans kollegor övervaka och fjärrstyra verket.

Företaget är till 99 procent fossilfritt och på ett par års sikt är tanken att nå 100 procent.

Trelleborgs fjärrvärme AB bildades 2002 och Per-Olov Nilsson har varit med på resan sedan 2006. Han tror på fortsatt stabil utveckling för kombinationen flis och fjärrvärme. Om återstående oanslutna Trelleborgsfastigheter väljer fjärrvärme räknar han med att försäljningen skulle kunna öka med 10 till 15 procent.

Ur artikel i Trelleborgs Allehanda 2017-01-19